

# RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any III.—TARRAGONA, 4 Abril de 1915.—Núm. 89.

## ¿Traïció o llealtat?

Comentant el resultat de les eleccions provincials al districte de Falset-Gandesa, i dolguent-se més o menys sincerament de no haver triomfat un dels candidats republicans—el que lluitava en representació del partit radical—ha sortit a relluir la paraula *traïció*. La paraula es forta, però són encara més forts els fets. I els fets no'ls destruiràn pas els mots violents, producte, no volem dir de la malícia, però sí de la passió personal o de l'ignorància. Parlem, doncs, dels fets i deixem-les corre les paraules.

Concretem-nos, per ara,—si cal, enfondirem més— a la votació obtinguda pel candidat radical en l'elecció d'enguany, i comparem-la amb les votacions alcançades en 1911 i 1913. Sapigut es que l'any 1911 els radicals presentaren candidatura pròpia enfront de la de coalició republicana-autonomista, i que lo mateix succeí en l'elecció parcial de 1913. Veiem, poble per poble, lo que'ns diuen els números.

### Vots obtinguts pels Candidats Radicals en el Districte de Gandesa:

	En 1911	En 1913	En 1915
Ascó. . . . .	69	7	89
Batea. . . . .	0	0	58
Benisanet. . . . .	0	0	39
Bisbal de Falset. . . . .	0	0	18
Bot. . . . .	0	0	152
Caseras. . . . .	0	0	32
Corbera. . . . .	4	70	20
Fatarella. . . . .	18	1	55
Figuera. . . . .	7	1	55
Flix. . . . .	74	45	178
Gandesa. . . . .	45	0	167
García. . . . .	44	13	72
Lloà. . . . .	55	38	60
Margalef. . . . .	16	9	54
Masroig. . . . .	7	8	156
Miravet. . . . .	1	0	101
Mora la Nova. . . . .	0	22	136
Mora d'Ebro. . . . .	0	1	359
Palma. . . . .	0	0	41
Pinell. . . . .	0	0	138
Pobla de Masaluca. . . . .	1	0	107
Prat de Compte. . . . .	0	0	0
Ribarroja. . . . .	29	15	129
Torre de l'Espanyol. . . . .	6	52	66
Vilalba. . . . .	12	12	181
Vinebre. . . . .	0	1	31
Totals. . . . .	388	295	2.494

De manera que la candidatura radical ha obtingut enguany al Districte de Gandesa 2.106 vots més que al 1911 i 2.199 vots més que al 1913. I essent la votació total del senyor Solanes, de 4.846 vots, 2.494 corresponen al Districte de Gandesa i 2.352 al Districte de Falset.

No volem entrar en altres consideracions. Si per a qui coneix o hauria de coneixre tots els incidents de l'elecció de Falset-Gandesa, aquestes xifres representen una *traïció*, no sabem, francament—amb tota sinceritat ho diem—que s'haurà d'entendre per *llealtat*.

## Port franc

Novament, fatalment, la discrepància en l'afer dels ports francs, ens separa dels regionalistes de Tarragona. En aquesta àrdua qüestió, on tant poc han aportat els uns i tant els altres, *La Veu de Tarragona* es decanta a la part de *Levisimus* revelat *barcelonista* i combat al simpàtic *Dr. Rémora*, *tarragonista* conscient, sencer i madur.

Nosaltres les suscriuríem la major part de manifestacions del *Dr. Rémora* i en assumpte on tan

clar tenim exposat el nostre criteri, hi podem afegir, per a enrobustir-lo, el que fem nostres els conceptes i'l criteri sustentat per En M. M. B. en els articles que parlant del port franc publicà en la secció *Tribuna libre* el *Diario de Tarragona*.

I heus-aquí un criteri complet i documental. Tot lo demés, tot lo del *barcelonisme* i *tarragonisme*, de desenterrar histories, sovint tristes, que no poden reportar-nos més que humiliacions; de perquè ho digué Cambó o Corominas... no son més que maneres de demostrar el grau de erudició mes o menys el'levat d'un articulista, i la continuació—lo últim—del vells camins de les idolatries.

Qui vulga contradir nostre modo de pensar sobre aquest assumpte,—modo que ens sembla comptar amb mes adictes a Tarragona,—que vinga despullat de subterfugis i camándules a contradir amb números i raons els punts estampats desde les columnes de *RENOVACIÓ* i del *Diario de Tarragona*; lo demés, repetim, es perdre el temps.

Tota aquella sèrie de paraules combinades per a fer un article; d'aquells conceptes que no tenen aplicació inmediate; d'aquelles frases divagants, quan no extemporànies del senyor *Mon de La Veu*, o del senyor *Bertran*, de *La Voz*, per a defensar lo que digué en Cambó o lo que exposà en Corominas, son una mostra mes de que la política té enverinats no pocs criteris i mentalitats.

¡Tal vegada som nosaltres els únics que combregant en un terreny polític, ens en hem sapigut desposeir en un moment determinat i clarament, conscientment; amb tots els respectes deguts, hem abordat la qüestió baix una sola influencia, la de servir a nostres conciències de patriotes. Molts respectes ens mereix mestre Corominas, nacionalista, però quant despullat d'aquesta investidura se traslada al camp de la Economia, ont tans lloers hi té contrets i's debateix una qüestió vital de Tarragona, ens trobem al mateix nivell; ell, respectable pels seus profonds coneixements generals i nosaltres, pels fermes coneixements locals; ell, pel seu reconegut amor a Catalunya i a Barcelona, nosaltres, pel nostre avassallador carinyo a Catalunya i a Tarragona.

Res de odís ni personalismes; es un assumpte de lluita, pero amatat per l'amor i pel carinyo, nosaltres per que estimem tant a Tarragona lluitem amb tant d'entusiasme.

## MARGINAL

### Avui, igual que ahir

*Setmana santa. Acabament de la quaresma. Fi d'una sèrie de dies de abstenció de menjar carn pels uns, i pels altres, pels que mitjansant unes pessetes adquireixen una butlla, per a aquests no existeix la quaresma, millor dit, per ells és un mite. Heus aquí doncs, un petit erro: o tots o ningú deuriem complir el precepte. I per si acás es poguessin abstindre's de la carn, aquesta abstenció tindria d'ésser donada o concedida amb cert privilegi, çó és, tenint en compte les qualitats o necessitats de cada persona, no pas com ara que solsament ne poden gaudir els rics, els que disposen de certa quantitat en metàlic... Sempre, sempre els diners ha constituït la enveja mundial! Fins la Esglesia, que no'ls necessita per a res, ne te fam de diners...*

*Ah, si un altre Jesús vingués a la terra éssent igual a lo que fou aquell, tot bondat,*

*tot dolcesa, tot amor, tot sacrifici, i vegés lo poc que'ls homes han sapigut conservar les seves ensenyances! Veuria com llur sacrifici no valgué d'exemple a la humanitat i sens dubte tornaria a treure als mercaders del temple, perquè d'aixó fan molts dels que'ls ocupen; seguiria tenint traidors, per haver-hi al mon mes miserables que allavors, malgrat haver-hi ara molta gent de bé; es veuria precisat a predicar de nou les doctrines de amor entre'ls humans puix que s'han oblidat ja; tindria de repetir les paraules que en son temps pronuncià contra'ls rics...*

*I si tornés, veuria com a la terra hi han molts pocs deixebles seus que verdaderament ho siguin ja que n'hi ha molts, moltíssims que tant sols aparenten ser-ho. I molt mes en la setmana santa, en que qualques individus se recorden de les obligacions que l'imposa la Esglesia, durant aquests dies solsament i se'ls veu tots endolats i cap-cots complint els preceptes... per al dia de demà, quan hagi passat tot, seguir restant ben isolats dels seus deures!*

*Vint segles de hipocresia i encare no sabem quants més n'hi haurà, potser altres tants no bastaran per a que la terra continui mes i mes sense redimir-se, ans al contrari, de dia en dia corrompent-se. I si no una prova: el desastre actual de la Europa guerreijanta, en el qual, en nom d'un Deu que diuen representar se barallen, se maten terriblement, i per cada hù demanen la victoria de llurs exercits.*

*Decididament, el nou redemptor no s'ha deixat veure a la terra, encara.*

Pòl'Lux.

## El caricaturista "Bon"



Els nostre *Quiquet* ha tingut la atenció, que s'ha d'agrair com se mereix, de donar-nos el dibuix que publiquem. Mapat en ell un jove artista que ja s'ha sapigut popularitzar tant que dubtem hi hagi qui ja no conegui a *Bon*, avui apareix en nostres planes, aprofitant aquesta oportunitat per a saludar-lo coralment, i li desitjem que la tasca artística que realitza, des de'l seu estudi que mercés a la Lliga Marítima ha instalat en el Serrallo, tasca en la que hi apareixerà un tros sino tota l'ànima tarragonina, tingui l'acullida que's mereix la firma d'aquest artista plàstic, tant coneguda ja per tot Catalunya i per fora de la nostra terra.



## Ibis redibis non morieritur bellum

I

### Quadro històric

¡Ta, ta, chinta...!  
 ¡Anem, anem, anem cap a matar els *tocinos!*  
 ¡Visca Espanya!  
 ¡Visca *Lagartijo!*  
 ¡Ta, ta, chinta...!  
 ¡Braaaaaavoooo...!

La gent crida, s'esvalota, s'entusiasma, s'engresca... Per tot arrèu onejen, triomfals, banderes i banderetes; el poble està content; el bon poble, el valent, l'heròic poble espanyol, recorda les històries den *Rodrigo Diaz* i den *Juan de Austria*, i està satisfet, plenament satisfet, d'haver declarat la guerra als Estats Units; i confia obtindre una victòria, exclatant, definitiva...

I el poble canta... i el poble està content... i el poble crida... per tot arrèu se senten músiques engrescadores... ¡Ta, ta, chinta...!

Passa'l temps, i el poble espanyol—xistós com ell sol—s'entreté a fer caricatures. I els ianquis surten a les planes dels diaris, i de tots els periòdics, amb formes grotesques i ridícules, degudes a la imaginació nostra, degudes a la nostra monumental intel·ligència. ¡Es que'n sabem molt, nosaltres, de fer xistos! Mirèu, mirèu sino, aquelles figures estranyes; aquells tipus extravagants, que no mes de veure'ls, ja conviden a riure; llegiu, després, lo que diu a sota, i rièu, rièu força, i envieu als ianquis les caricatures, que potser se moriran de riure, i ens els treurem de davant.

¡I valents, tranquils, alegres! ¡Tranquil·tat i bons aliments! Això sempre. *Pan y toros*. I si ha de mancar alguna cosa, que sigui *pan* i no *toros*. Per això, mentres la nostra joventut s'entreté en els combats, nosaltres, tranquils, ens en anem als toros. ¡Que'n som de valents! ¡I tranquils! ¡I alegres!...

I arriba un dia funest. Estem als toros. Ens divertim molt, moltíssim, a la festa de la sang...

¡Olé tu mare!

I un *golfo* pregonia diaris:

—¡El extraordinario, con la derrota de nuestra escuadra, en Santiago de Cuba!—

¡Olé tu mare!

¡Ta, ta, chinta...!

II

### Conseqüència

No servim per a posar-nos amb aventures bel·licoses. No servim. Vam demostrar una vegada, davant de l'història, que aquell poble *en cuyos dominios no se ponía el sol*, ja no existeix; vam demostrar-ho, i de una vegada per sempre. Res de guerra. Res de cap aventura, que ens pugui dur fins a la guerra. Res; absolutament res. En temps de pau, anem passant i encara mercès, i propina tindriem de donar, perquè no ens diguessin res.

Es parla de Tànger. Es diu que la nostra intervenció es fa de dia en dia mes necessaria. El poble s'escama. (¡Fa molt de temps que no hem sentit *La Marcha de Cádiz!*) Però el govern diu que no hi ha por.

¿Sabèu lo que deia l'oràcul dels romans, quan els soldats anaven a la guerra? Deia: *Ibis redibis non morieritur bellum*, que vol dir: *aniràs tornaràs no moriràs a la guerra*. I això, ho escribien tal com ho hem posat aquí, es dir, sense cap coma. Tornaven els soldats. Ja ho deia l'oràcul: *aniràs, tornaràs; no moriràs a la guerra*. No tornaven els soldats. L'oràcul ja ho deia: *aniràs, tornaràs no; moriràs a la guerra*.

Veus-aquí els governants espanyols. Tot ho endevinen, mai s'equivoquen; pero...

Aventures guerrerres no. A casa i... a quien *Cristo se la dé, San Pedro se la bendiga*.

N. G. R.

## Íntimes eròtiques

Ton pit onejant és niu de primícies pels jorns que vindran...

Ta boca de mel estotxa promeses d'amor, sant, fidel; tes nines enceses pel blau pur del cel, hi portes impreses les hores d'anhel...

Tot un poema d'amor en ton front voldria escriure, i ja conseguit el goig, tant se'm donaria el viure.

Son tes formes seductores, per el meu goig, la vestal dels meus somnis de poeta qui en tú hi veu son ideal.

Si amb ànima no pots ser meva, sia-n de cor, i aixís apagaràs la febre del meu còs.

Si passo sense veure't un sol dia sento una pena gran que'm roba d'aquest mon tota alegria i foll, visc delirant.

Que ets meva n'estic segü i és tan gran el meu fervor que en el mon no hi hà ningú que com jo cregui amb l'amor que gojosa'm brindes tú...

SALVADOR BORRUT I SOLER.

## Sportives

Certament: la nova donada als nostres estimats llegidors, referent al revifament en aquesta Ciutat, de l'antic i paràssit «Club Nàutic», es un fet.

Els elements,—potser supervivents—de la esmentada Societat, s'han fussionat amb el degà «Club Gimnàstic» i tan sol per aital fet, podem assegurar que l'sport marítim, tindrà novament vida a Tarragona.

I per ésser el «Club Gimnàstic» a qui deurem tal aconeteixement; per ésser dita Societat la primera i única que a Tarragona s'ha preocupat de la educació física com a medi de regeneració de la nostra mena, crec deber meu, al fer-me càrrec d'aquesta important secció, cantar un himne de patriòtica salutació vers la veterana entitat gimnàstica, que, després no pocs esforços, ha lograt que molta part del nostre jovent distregui una horeta diària de las seves acostumades estancies als cafés i cines, per a emprar-la en exercicis físics, en exercicis sans al cos...

\* \* \*

La nàutica es un gran sport. Dificilment se'n trobaria un altre de tant excelents resultats mecànics i higiènics. El rem es un exercici que s'adueix a la llei d'educació física i que no violenta las funcions de l'organisme; posa en joc els muscles del cos i els que formen la espinada, evitant en gran manera el desencaixement dels homoplats.

A recta columna vertebral i encaixats homoplats, correspon gran amplada toràxica i capacitat respiratoria.

Acostuma a donar un remer, de 20 a 25 cops de rem per minut, que representen altres tantes aspiracions i expiracions mes fondes i amples que les normals, qual resultat es l'introduir en els pulmons de l'exercitant, dos o tres dosis mes d'oxigen vivificat, que d'ordinari i sotmetre a pulmons i diafragma a un excelent entrenament.

Es el diafragma (per la seva funció respiratoria), una especie de paret que separa l'abdómen del tòrax.

L'acte de remar, el fá posar en moviment, i les seves contraccions, amb grossa influencia, obren a modo de masatge sobre del cor, pulmons, fetje, estómac i massa intestinal.

Des de aquest punt de vista, la funció del rem es: respiratoria i digestiva, i sens dubte un dels exercicis mes complets dintre dels gimnàstics, tant per els seus efectes higiènics com per els plàstics.

\* \* \*

Demostat, doncs, que'l bogar constitueix per a la majoria dels individuus, una gimnasia estètica i fisiològica, no hem de deixar passar l'ocasió que'ns brinda el «Club Gimnàstic» per a exercitar-nos amb l'sport al vell Club el desenrotlló de sa titànica tasca, amb la confiança de que la cooperació de tots, de tots serà en benefici. *Mens sana in corpore sano*, va dir en Juvenal, i la seva fórmula, avui preconitzada, va ésser acceptada per tots els grans pedagocs. Per a que la inteligencia floreixi, per a que l'home, en els actuals temps d'evolució, de progrés i de titànica lluita per la vida pugui adquirir tot el desenvollop intel·lectual indispensable, es necessari que'l cos sigui robust i que les articulacions siguin fortes i potentes, per a veure realitzat l'ideal de tenir una anima sana, dintre d'un cos sa.

STOP.

## La «Joventut Nacionalista de Catalunya»

davant la sentència a mort d'En Joan Ribera

La «Joventut Nacionalista de Catalunya», que sent percutir en ella, per virtut de la seva afnada sensibilitat patriòtica, àdhuc el més lleu i remot bategar de la vitalitat catalana; atenta sempre a totes les accions que commouen el cos social de Catalunya, veritable encarnador de la realitat viventa de la Patria, es sent avui agredida per un fet que ve a ferir els més cars sentiments humanitaris de la seva conciencia sadolla de catalanitat.

La justicia de l'Estat espanyol ha condemnat a mort un home de Catalunya. Extraviat o anormal, ell és element del gran tot de la Patria per a la redempció de la qual lluitem dia per dia, i cap de nosaltres deu desentendre's amb impietat d'aquest home que ha comès un crim, certament monstruós i avorrible, qui sab si degut a manca d'una educació que la Patria no li ha pogut donar, per motius dels quals no'ns en podem sentir deslligats per una inculpabilitat absoluta. Els qui afirmem cada dia davant del nostre poble, posseir un valor nacional, no devem, no podem eludir la responsabilitat de cap de les falles que en la vida de l'organisme català es produeixin, i cap llei de la terra pot fer lícit a la nostra conciencia, l'ofegar amb la mort d'un inconcient, els desviaments, per greus que siguin, que la Patria no ha sapigut o no ha pogut evitar.

La pena de mort és irreparable. Els tribunals, la societat no són infal·libles. Pensem en la terrible injusticia, en l'angoixa sense fi d'haver mort un innocent. Mai els judicis de la nostra humana pensa poden adquirir un valor definitiu i d'absolut acert en l'adjudicació d'una responsabilitat.

La pena de mort impossibilita l'èsmena. La pena, aixís, ja perd la seva finalitat primordial i segurament única, convertint-se en bestial venjança. Amb la mort, la correcció és impossible; i al que ha comès un crim, per gros que sigui, sempre, sempre se'l pot encaminar cap el bé. El desviat de naixença i que no té remei és una invenció caduca. Tot té redempció en el món i la voluntat dels homes bons és la que ha de redimir la terra.

La pena de mort no escarmenta ni disminueix la criminalitat; car s'han comès delictes de sang entre la multitud que presència l'espectacle. La pena de mort, doncs, no fa la por, és inútil i és innecessaria, i la seva execució, àdhuc sigui duta a terme mig amagada, extravía els sentiments morals del poble que la present i se la representa a través dels murs de pedra.

La pena de mort és, doncs, als nostres dies un atavisme, reminiscència de crudeltats ancestrals, que deshonra davant de la civilització els pobles que la serven com a salvaguarda de la seva moral.

Els qui volem per a Catalunya una vida de modernitat i de noble justicia, no podem acceptar que



aquesta alta civilitat que per a ella desitgem, hagi d'establir-se amb la mort dels inadaptats. Maleïrem abans aquesta civilització i no creuríem amb la veritat absoluta de l'avenç de la humanitat cap a la extinció del dolor dels homes.

Per la Catalunya generosa que frisem; per els ideals lliberadors que portem al cor: que el curs de la justícia dels homes s'aturi abans de destruir amb acció irreparable la vida d'un germà. No per feble pietat ni tampoc per gràcia; sols sigui per allunyar de les generacions futures, més perfectes que nosaltres i més sensibles per tant als dolors socials, l'agullonant record dels dolors sembrats a la terra per la justícia que deuria ésser serena i reparadora.

JOVENTUT NACIONALISTA DE CATALUNYA

Barcelona, 23 de Març de 1915.

## L'Exposició ferrán

Per a ahir la nit, estava anunciada la inauguració de pintures que l'artista tarragoní En Pere Ferrán ha instal·lat en el «Círculo de Tarragona».

Consta la Exposició de l'amic Ferrán de 37 teles, segons la llista que de les mateixes hem llegit en la tarja de convit que per a assistir a l'acte de la apertura hem rebut.

Coneguda la trassa que per al art pictòric hi té en Ferrán, és de creure que tindrà un èxit grós en aquesta exposició dels seus treballs, com aixís nosaltres li desitjèm.

En el número vinent, el nostre crític d'art en parlarà degudament.

## Notes ciutadanes

### Vària

Acaba de transcorré la quaresma, amb el mateix indiferentisme propi dels ciutadans que ja estan acostumats de cada any an aquest parèntesi de la vida normal, que han de resignar-se a suportar-lo de la mateixa manera que han de aclimatar-se a les inclemències del temps amb totes les seves múltiples diversitats, sien o no agradables per als ulls, confortables o no per al esperit, saludables o malignes per al cos. La Setmana Santa, glosa de tota la quaresma, se'ns despedeix mitj riàllera, enjoiada amb les carícies de la sempre jova i eterna Primavera, i durant el seu ràpid regnat ens ha permès novament admirar a les nostres elegants dames i a les modestes menestres habillades amb tanta magestàt com saben, per ésser-ne mestra la dona, fent ressaltar una volta més als ulls de l'home les seves gracies adorables, les seves belleses ingénues, les seves habilitats reconegudes en saber-se fer atractives.

Hem entrat ja a la Primavera, tant suggestiva, tant estimada i tant afalagadora, aportant un bon estol d'artistes que's manifesten sincerament. Ahir es en *John*, el jove i ja popular caricaturista tarragoní qui ens sorprèn amb la exposició d'un grapat de caricatures de gent tarragonina, la crítica de quals treballs ha estat exposada i per cert ben explícitament, en aquestes planes, per ploma ben autoritzada. Avui es altre artista tarragoní, En Pere Ferrán, qui ens dona a coneixe un nou nombre de teles, fruit de sos estudis. Avans den *John*, altres artistes fills de la nostra ciutat, —en *Quiquet*, en *Vázquez*, en *Mallol*, —han sigut deferents per als seus conciutadans, els qui cotidianament anyoren la vèu de la capona, —o copona, amic *Pòl·lux*, no'n soc docte, —oferint nos diversos treballs pictòrics en bona hora ben judicats per la opinió. I després den Ferrán, serà un altre, que si be no es tarragoní, haurèm de considerar-li, ja que la tasca netament tarragonina que ja està realitzant des de fa poc temps i per el seu amor a la nostra ciutat, se l'haurà de consagrar ciutadà tarragoní; es aquest en *Bon*, el caricaturista català qui, montant el seu estudi en el pintoresc barri del Serrallo, no para de treballar en reproduir a les teles notes, paisatjes, marines i cares de ciutadans tarragonins caricaturitzades amb l'habilitat que'l seu llapis indiscret i observador sab recullir en el seu àlbum els apunts.

El Ciutadà se complau en registrar aquestes notes, per ésser notes ben tarragonines, com aixís mateix no pot deixar de mencionar l'agraïment que tots en som deutors an En Marcellí Domingo, l'amic ciutadà tarragoní i jove diputat per Tortosa, per la patriòtica defença que de la nostra Tarragona va fer-ne des de les planes de *La Publicidad*, que una ploma que no es ni tarragonina, ni catalana ni tant sols patriòtica havia enllostat dient quatre displicències, reproblables, de la sempre estimada i en tots conceptes venerada Tarragona...

CIUTADÀ.

## LES QUATRE ESTACIONS DE L'ANY

### PRIMAVERA

En encetall diví s'ha despertada, com d'un infant just nat la gracia pura; la flor que en el capull era amagada ha eixit duient color i galanura; el prat, ahir negre i sense vida, se muda de color i dò fragancia, les neus s'han desglacat, i en esbranzida les aigües han lliscat en abundancia. Els boscos adormits, les salzaredes, els arbres i les vinyes ufanoses alhora s'han guarnit, plantes i arbredes, de tendres brots de fulles mig verdoses. La terra ha sospirat com una mare quan porta al mon bossins de ses entranyes, i el seu sospir ha retrunyit suara pels plans, pels boscos i per les muntanyes. La primavera, com un bany d'essències, ha ungit, plena d'amor, la nostre estada, i una llúm misteriosa les potencies, i una esperança nova l'ha abrاندada.

BERNABÉ MARTÍ I BOFARULL.

Tarragona, Abril de 1915.

### Llibres rebuts

«Discurs» pronunciat per l'Arquebisbe de Tarragona

En el Congrés Nacional de la Premsa no diària que va celebrar-se ultimament a Barcelona, el Doctor López Peláez va pronunciar-hi el Discurs que ara ha tingut la bona idea de publicar en un follet.

Ens hi hem del·lectat tot llegint-lo. En ell hi esmersa son autor un devasall de consideracions molt encertades analitzant minuciosament lo que és, la influència que té i la preponderancia tant de la premsa diària com de la no diària, recalçant la utilitat de la una i la de l'altra. Per als qui ens hi dediquem en mes o en menys escala, per professió o senzillament per afició al periodisme, es el discurs del Dr. López Peláez una verdadera glosa de la tasca que representa l'omplir, quartilles i mes quartilles, i s'ha de regoneixe que son autor és un decidit campió del periodisme, per ésser-hi des de llargs anys militant.

Hi ha en el treball de l'Arquebisbe de Tarragona parrafades admirables que's veu van ésser pronunciades en moments de felis inspiració, comparant la missió de la premsa diària i la no diària, lo que se'n diu de ma mestra.

«Veus del Bon Pastor». Volúm XIV de les Obres completes de Mossen Jacinto Verdaguier.—Edició popular.

L'aplec de poesies que forma aquest volúm, tot i portant el segell místic de la major part de les produccions de Mossen Cinto, son de les mes hermoses que va escriure, si es que n'hi ha alguna que no puga calificar-se'n, d'hermosa.

La presentació del llibre es sencilla i elegant com els volúms anteriors, i s'hi publica una fotografia de una excursió que'l poeta va realitzar a Mallorca junt amb altres catalans i rossellonesos.

## NOVES

L'Associació protectora de la Ensenyança Catalana, ha nomenat el següent Concell directiu i Comissions permanents:

**Concell directiu:** President, M. Folguera i Durán; Vis-President primer, Jaume Carner i Romeu; Vis-President segón, Narcís Verdaguier i Callis; Tresorer, Josep Botey i Argimón; Comptador, Enric Pérez i Capdevila; Arxiver-Bibliotecari, Daniel Girona i Llagostera; Vocals, Josep Puig i Esteve; Antoni Rovira i Virgili; Armengol Puig i Sais; Secretari, Frederic Culi i Verdaguier; Vis-Secretari, Manel Alcántara i Gusart.

**Comissió tècnica:** President, Lluís Segalà i Estal·la; Vis-President, Jeroni Estrany; Vocals, Joan Palau i Vera; Rosa Sensat; Francesc Flós i Calcat; Llorenç Jou i Olió; Secretari, Emili Vallés i Vidal.

**Comissió de propaganda:** President, Vicens A. Ballester i Camps; Vis-President, Josep M.ª Pi i Sunyer; Vocals, Francesc Curet; Josep Gran i Sala; Joan Bta. Alá; Pere Oliver; Secretari, Lluís Massot i Balaguer.

Nou surtit de **Corbates elegants**.—**Moneders** de pell i seda.—**Alta novitat**.—**Preus de fàbrica**.—**AL DIA**. Rambla de Sant Joan, 40.

El dia 21 de Mars darrer varen contraure matrimoni a Barcelona el nostre amic En Jaume Perelló amb la distingida Srta. Maria Jover, havent sigut obsequiats els contrayents amb un àpat en el Mundial Palace.

Desitjem als novells esposos tota classe de ventures en el nou estat.

**Simil Camussa**, la de més durada, més barata i millor. De venda **Ferreteria Mallol**.

Aquesta tarde se celebrarà, en el Camp de Sports del «Club Gimnástico», un matx de Fut-bol entre'ls equips «Segón Barcelona» i'l «Gimnástico Tarragona».

La fama de que ve precedit l'equip de Barcelona i les moltes proves de resistència que tenen conquerides els joyes jugadors nostres, faràn ésser forsa interessant el partit d'avui, havent-hi molta expectació per a sapiguer els resultats, dels quals prometem donarne compte la setmana vinenta.

El millor saló de llimpiar calçat es **El Brillante**. A la crema **Dandy**.

COMTE DE RIUS, 15

El quadern número 100 de la Biblioteca d'autors catalans, publica varis capítols de la obra **Poblet** de l'Eduard Toda, amb el retrat i biografia de l'autor.

¿Voleu tenir els metalls sempre com a nous? Useu l'«**Aladdin**», de venda **Ferreteria Mallol**.

**Tartana en venda:** Informes, Rambla Sant Carles, 26, taller.

Imprempta de Llorens i Cabré. — Fortuny, 4

## Panificació

**F ORNS DE SANT ANTONI**

Diàriament, pa de primera

• • A domicili i al comptat

Rebolledo, 20, bis : : PORT



**Societat de socors mutuels**  
**TARRAGONA I SA PROVINCIA**  
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort  
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissaria general  
 de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **DR. RABADÁ**

Per a més informes dirigir-se al domicili social

Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

## CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts. electroterapia i anàlisis micro-químic d'orina i productes patològics.  
 Sero-Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606

**BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADÁ**

*Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Metge  
 de les Cases de Socors de Barcelona*

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca,  
 dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal. — TARRAGONA

**CAMISES**

**CORBATES**

**NOVITATS**

GILABERT GERMANS : Unió, 20

**Galeria Fotográfica d'Art**

PERE PALLEJÁ — Unió, 18

**PERE LLORET**

CORREDOR REIAL DE COMERÇ

Apodaca, 9

**GRANDS NOVITATS en**

**Sombreros i Gorres**

**RAMON ALOQUIN**

UNIÓ, 20

**AL DIA**

Perfumeria  
 Confeccions  
 Novitats

RAMBLA SANT JOAN, 40

**JOAN ESBERT**

FARMACÉUTIC

UNIÓ, 22

**Joan Ruiz i Porta**

PROCURADOR

Vilamitjana, 9, 1.<sup>er</sup>

**Farmacia Central**

Laboratori Químic Bacteriológic

**Marti Güell**

Rambla Sant Carles, 41 : : :  
 : : : i Sant Fructuós, 5

**BOTELLERÍA**

**"LA TARRACONENSE"**

DE  
**MUSTÉ I VIDAL**

UNIÓ, 40

Els duenyos de aquesta nova botelleria, se complauen en oferirla al públic, participantli que en ella hi trovará sempre un complet i variat asurtit de tota classe de licors i vins generosos.

**SERVEI ESMERAT**

**PREUS ECONÓMICS**

**SERVEI A DOMICILI**

**CHAMPANYS DE TOTES MARQUES**

**Gran Fábrica de Calçat**

= DE =

**RAMÓN CAVALLÉ**

**TARRAGONA**

TELEFON 120

REAL, 36

**MOSTELLE**

**(RAIMOST)**

Suc de raims sense alcohol

The Grape Juice C.º L.<sup>d</sup>

Londres i Tarragona

El Vermouth més  
 higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les  
 malalties i convalencia

Se ven per tot arreu



IMPREMPTA

**Llorens  
 i Cabré**

Fortuny, 4

TARRAGONA

**C.ª de Seguros Generales de Dusseldorf**  
 Segurs de transports

**La New-York, de New-York**

Companyia de segurs sobre la vida

**L'UNION, de Paris**

Companyia de segurs contra incendis

**L'Assicuratrice Italiana, de Milán**

Companyia de segurs contra accidents

**La Continentale, de Mannheim**

Segurs de transports

Passeig de Colón, 11 i 12 - Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA:

**Maciá Mallol Bosch, carrer de Mar, 1**

**PAPERERÍA I EFECTES D'ESCRITORI**

— DE —

**JOAN M. PIÑOL**

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamanys : Escribanies : Plumes Stilogràfiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc : Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

**PREUS SUMAMENT BARATOS**

**MAGATZEM DE FERRETERÍA**

**FUMISTERÍA I QUINCALLA**

Eines de totes classes - Objectes per a regalos

Articles per a magatzems de vins i olis

**Maciá Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9**